Budsjett 2027

Froland kommune

Ekorn i vinden...

Kommunens overordnede ansvar

Tjenesteyter

Levere gode og nødvendige tjenester til innbyggerne.

Myndighetsutøver

Forvalte lovverk, fatte vedtak og sikre rettssikkerhet og likebehandling.

Samfunnsutvikler

Utvikle et attraktivt, trygt og bærekraftig lokalsamfunn.

Demokratisk arena

Legge til rette for lokaldemokrati, politisk styring og innbyggernes medvirkning.

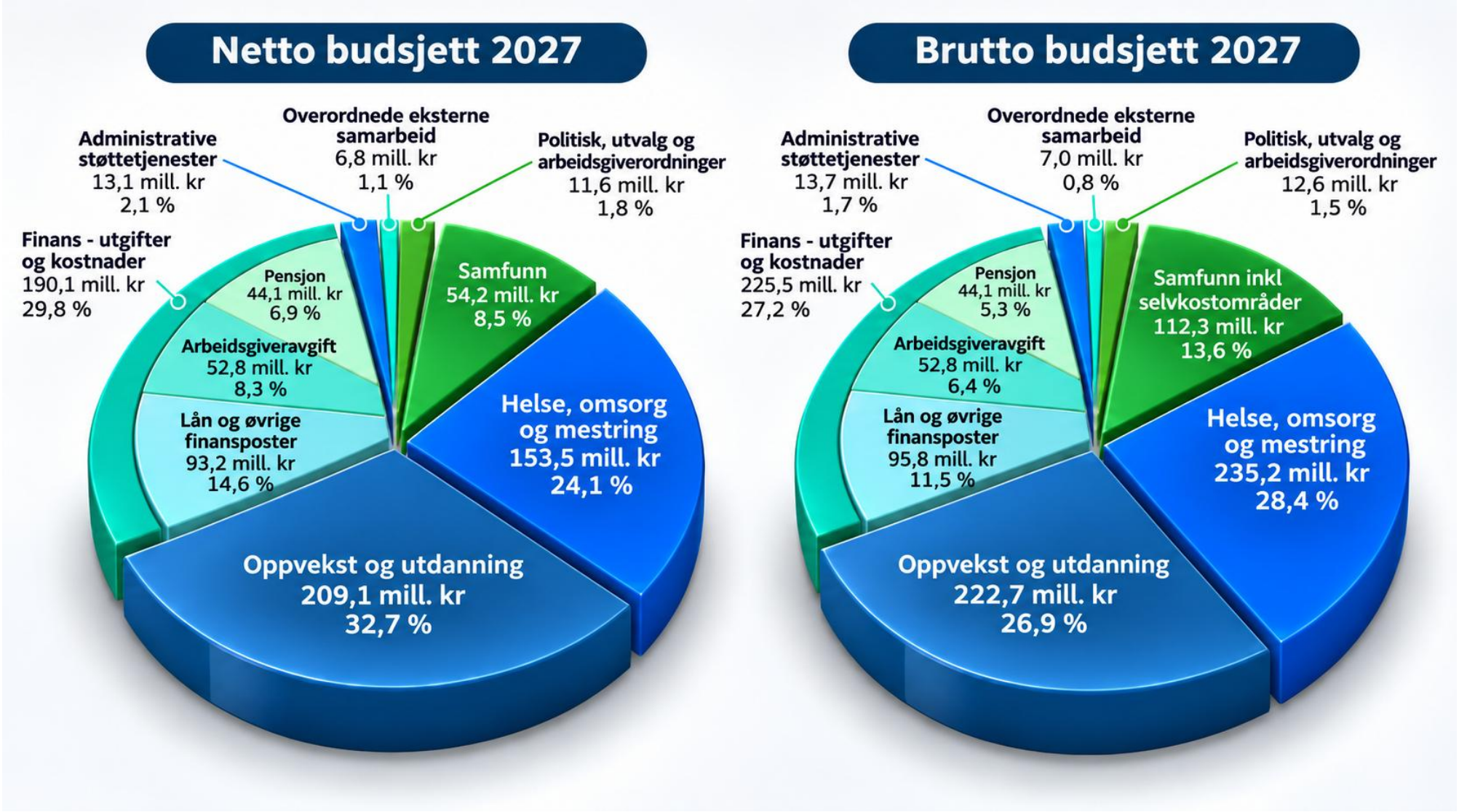
Mest lovbestemte

Barnehage, barnevern, boliger, brann, grunnskole, helse, landbruk, plan/byggesak, pleie og omsorg, sosial og administrasjon *(93%)

- Det er kommunestyrets ansvar å definere kvalitet og nivå for tjenestene til innbyggerne gjennom prioritering og tildeling av økonomiske rammer
- Det er administrasjonens oppgave å omsette de økonomiske rammene til best mulig tjenester

*Kommuneindeksen 2023 – Agenda Kaupang

Ressursbruk overordnet

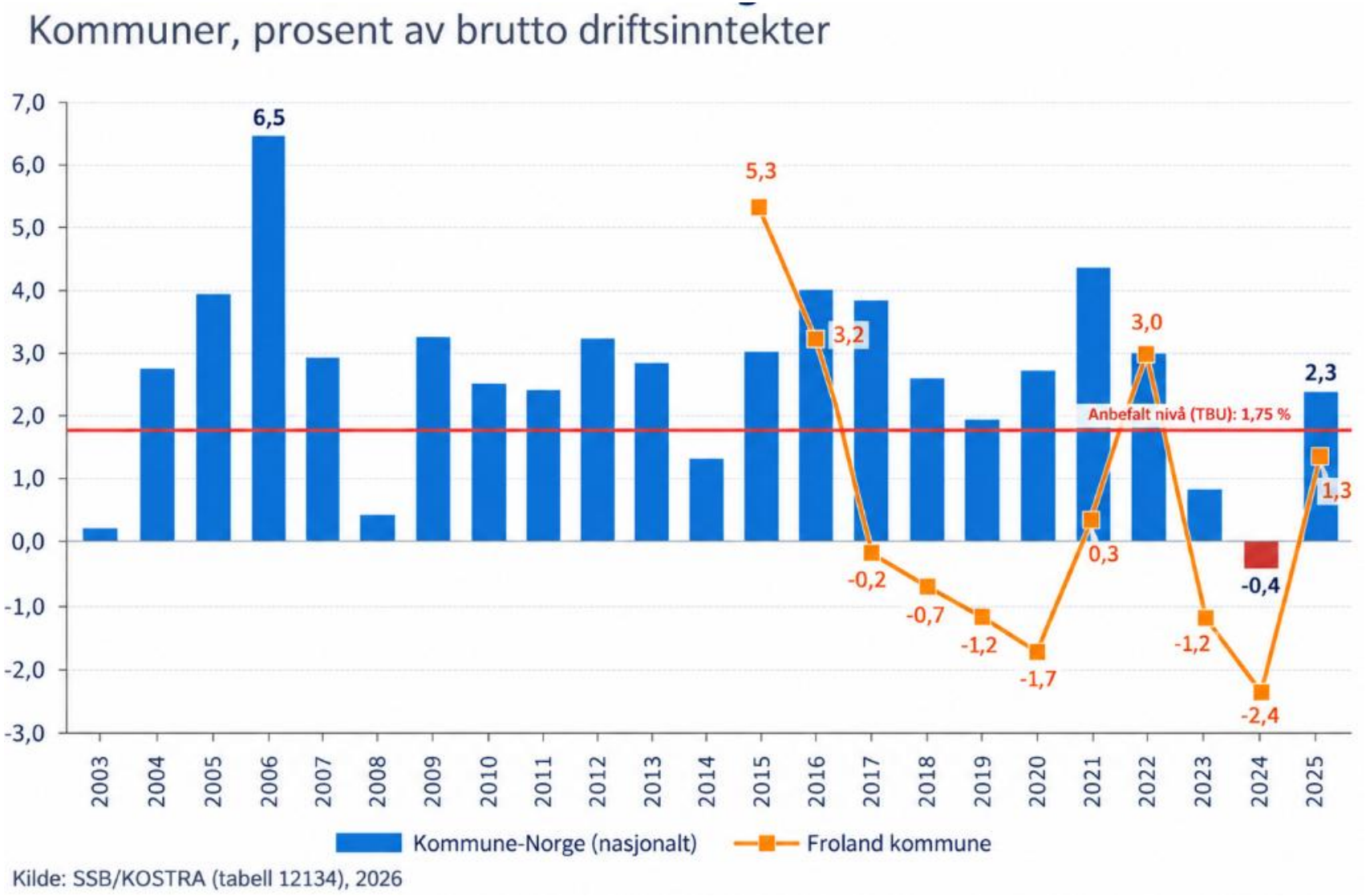

Befolkningsutvikling

Befolkningsutvikling Agder siste 10 år (per 01.01)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	10 år	%
K-4202 Grimstad	22,550	22,692	23,017	23,247	23,544	23,891	24,017	24,587	24,969	25,419	25,569	2,869	12.72%
K-4212 Vegårshei	2,036	2,104	2,087	2,093	2,097	2,128	2,131	2,143	2,268	2,285	2,253	249	12.23%
K-4214 Froland	5,618	5,713	5,790	5,845	5,951	6,004	6,098	6,174	6,236	6,260	6,299	642	11.43%
K-4204 Kristiansand	106,126	107,157	109,438	110,391	111,634	112,588	113,737	115,569	116,986	118,221	119,287	12,095	11.40%
K-4215 Lillesand	10,577	10,702	10,871	10,990	11,074	11,180	11,279	11,419	11,523	11,734	11,822	1,157	10.94%
K-4222 Bykle	945	952	958	953	965	930	935	995	1,011	1,039	1,057	94	9.95%
K-4223 Vennesla	14,308	14,425	14,532	14,630	14,774	14,935	15,123	15,294	15,452	15,622	15,772	1,314	9.18%
K-4219 Evje og Hornnes	3,582	3,614	3,625	3,546	3,634	3,619	3,653	3,904	3,967	3,828	3,842	246	6.87%
K-4218 Iveland	1,317	1,342	1,330	1,326	1,331	1,335	1,323	1,344	1,380	1,399	1,386	82	6.23%
K-4225 Lyngdal	10,247	10,353	10,357	10,389	10,365	10,464	10,480	10,751	10,835	10,869	10,922	622	6.07%
K-4213 Tvedestrand	6,014	6,051	6,086	6,069	6,053	6,067	6,115	6,184	6,323	6,363	6,430	349	5.80%
K-4216 Birkenes	5,147	5,178	5,187	5,304	5,226	5,274	5,342	5,390	5,480	5,413	5,447	266	5.17%
K-4203 Arendal	44,313	44,576	44,645	44,784	44,999	45,065	45,509	45,891	46,355	46,568	46,603	2,255	5.09%
K-4226 Hægebostad	1,702	1,702	1,699	1,683	1,680	1,690	1,704	1,750	1,776	1,786	1,794	84	4.94%
K-4205 Lindesnes	22,762	22,859	22,905	22,909	23,047	23,055	23,147	23,479	23,690	23,768	23,702	1,006	4.42%
K-4228 Sirdal	1,832	1,836	1,842	1,839	1,822	1,772	1,810	1,837	1,873	1,902	1,911	70	3.82%
K-4227 Kvinesdal	5,981	5,988	6,024	6,048	5,987	5,922	5,883	6,024	6,192	6,163	6,242	182	3.04%
K-4207 Flekkefjord	9,096	9,090	9,066	9,066	9,028	9,027	9,048	9,216	9,279	9,329	9,373	233	2.56%
K-4206 Farsund	9,705	9,769	9,726	9,695	9,691	9,645	9,622	9,860	9,876	9,880	9,949	175	1.80%
K-4211 Gjerstad	2,473	2,511	2,467	2,454	2,428	2,430	2,427	2,421	2,444	2,492	2,502	19	0.77%
K-4201 Risør	6,920	6,936	6,882	6,848	6,809	6,762	6,735	6,806	6,825	6,788	6,683	- 132	-1.91%
K-4224 Åseral	942	937	943	939	932	927	912	911	923	915	904	- 27	-2.87%
K-4221 Valle	1,242	1,246	1,225	1,156	1,164	1,169	1,169	1,180	1,205	1,205	1,209	- 37	-2.98%
K-4220 Bygland	1,204	1,200	1,207	1,192	1,162	1,142	1,134	1,136	1,180	1,162	1,167	- 42	-3.49%
K-4217 Åmli	1,847	1,856	1,845	1,848	1,836	1,822	1,801	1,786	1,802	1,778	1,805	- 69	-3.74%
Agder	298,486	300,789	303,754	305,244	307,233	308,843	311,134	316,051	319,850	322,188	323,930	25,444	8.52%

Netto driftsresultat nasjonalt 2003 – 2025

Kilde: SSB/KOSTRA (tabell 12134), 2026

Analyse – internt

12137: Finansielle nøkkeltall i kroner per innbygger, kommunekonsern, etter region, år og regnskapsbegrep

Beløp per innbygger (kr)
2025

	BTO UTG	KORR BTO UTG	NTO UTG	BTO INNT	NTO RES	Skatt	Rammetilskudd	Eiendomssk	Frie inntekte	KON.KRAFT	Netto lånegjeld
4202 Grimstad	105 332	**79 258**	77 658	107 658	2 460	35 693	36 282	3 042	71 974	453	69 658
4204 Kristiansand	105 464	**87 313**	77 191	107 953	4 376	34 813	37 904	2 839	72 717	4	93 937
4214 Froland	125 177	**87 829**	85 463	125 725	1 658	34 035	44 258	5 445	78 293	5 409	111 166
4215 Lillesand	112 928	**87 940**	81 663	114 430	1 247	40 201	34 369	4 076	74 571	-	129 209
4203 Arendal	112 361	**88 126**	79 093	114 592	2 003	35 953	37 971	3 932	73 923	166	114 834
4223 Vennesla	111 152	**88 422**	81 111	113 112	3 350	29 977	45 247	4 381	75 225	2 985	85 773
4205 Lindesnes	110 018	**92 425**	81 736	115 850	8 580	35 422	43 374	4 682	78 796	1 210	86 981
4212 Vegårshei	132 225	**92 510**	102 218	131 080	3 067	31 503	60 166	3 038	91 669	-	101 762
EAKUO Landet uten Oslo	115 750	**93 458**	82 679	118 564	2 463	40 090	37 540	3 275	77 629	654	108 077
EKA42 Agder	118 557	**94 475**	83 618	120 367	4 037	35 386	41 254	4 276	76 639	2 131	97 987
4225 Lyngdal	121 606	**97 751**	88 220	121 109	3 010	31 990	50 055	367	82 045	476	96 272
4201 Risør	124 311	**99 058**	93 244	125 923	2 342	35 349	47 622	4 814	82 971	-	98 192
4216 Birkenes	131 107	**99 072**	91 888	131 475	678	30 078	52 579	4 587	82 656	1 214	128 596
4219 Evje og Hornnes	132 470	**101 616**	94 029	129 579	2 830	32 393	52 087	2 021	84 479	2 549	81 783
4206 Farsund	127 158	**103 282**	83 478	129 331	3 657	35 792	42 561	2 673	78 352	-	96 530
4213 Tvedestrand	130 250	**105 595**	90 259	130 261	- 551	32 446	49 253	4 384	81 699	-	120 365
4207 Flekkefjord	135 726	**111 363**	95 366	133 304	974	37 548	44 912	4 231	82 460	2 326	83 541
4211 Gjerstad	158 855	**126 525**	99 743	160 672	- 1 377	30 460	58 267	3 649	88 727	-	175 724
4226 Hægebostad	156 406	**130 534**	114 936	149 298	6 772	37 361	62 329	-	99 690	99	87 046
4227 Kvinesdal	177 277	**138 143**	103 117	177 489	7 175	38 035	46 663	11 845	84 698	13 742	85 338
4217 Åmli	184 283	**138 485**	118 574	180 996	5 226	32 958	72 525	5 286	105 484	14 789	100 945
4218 Iveland	180 525	**144 533**	136 763	174 339	14 165	30 310	76 711	7 685	107 022	9 677	60 325
4220 Bygland	225 931	**162 936**	131 488	212 092	4 427	36 853	65 566	8 784	102 420	41 056	111 488
4221 Valle	279 667	**195 321**	137 718	282 175	17 511	53 354	49 380	30 361	102 734	52 905	165 718
4228 Sirdal	298 846	**227 459**	173 025	297 769	25 041	65 300	35 296	61 552	100 597	33 845	201 489
4224 Åseral	351 719	**244 059**	175 979	330 863	31 480	57 879	56 937	32 925	114 816	73 390	127 369
4222 Bykle	470 247	**296 076**	180 054	468 412	48 237	86 371	26 987	52 271	113 358	140 316	63 073

Analyse – internt

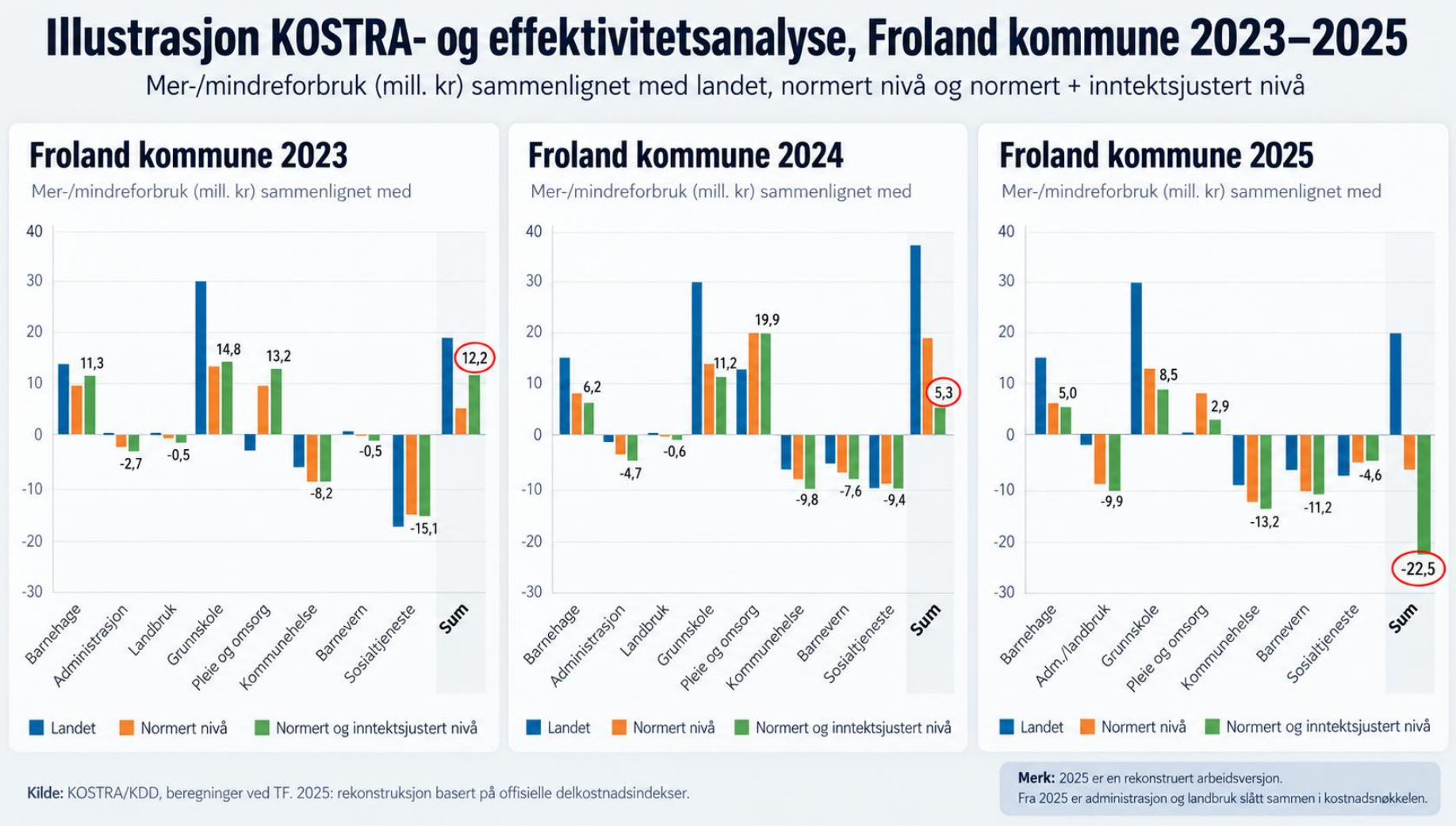
12362: Utgifter til tjenesteområdene, kommunekonsern, etter funksjon, år, region og art

Netto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde 2025

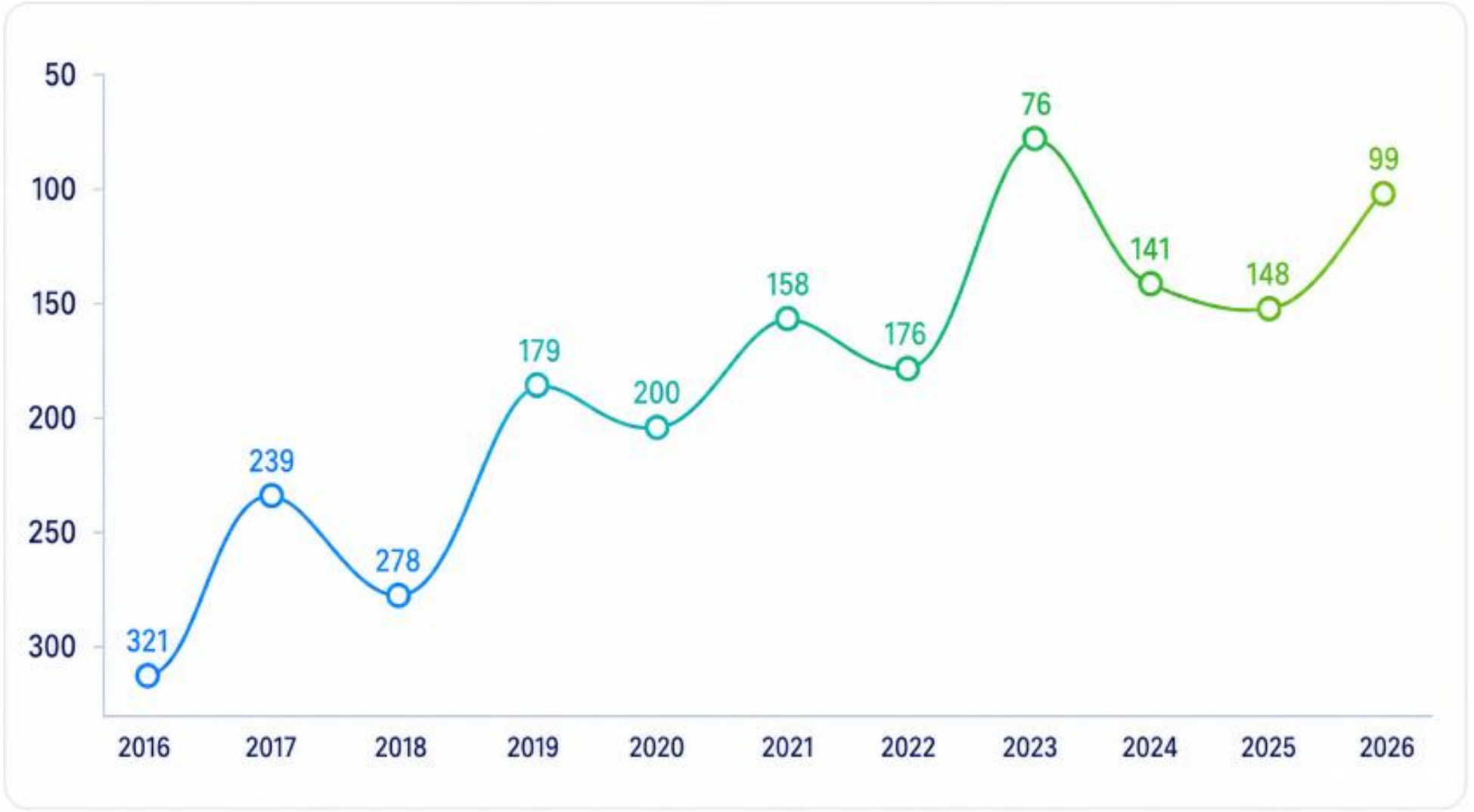
Beløp per innbygger (kr)

	Risør	Grimstad	Arendal	Gjerstad	Vegårshei	Tvedestrand	Froland	Åmli	Landet/ex Oslo	Agder	KOSTRA1
FGK12 Sosialsektoren samlet	8 356	5 206	5 310	6 930	6 585	5 374	**3 916**	4 083	5 215	5 336	4 438
FGK13 Barnevern	3 600	2 654	2 869	3 865	5 116	3 807	**2 311**	4 605	3 265	3 144	3 028
FGK14 Vann-avløp-renovasjon (VAR)	- 1 461	- 889	- 1 613	- 1 578	- 1 326	- 1 094	- **880**	- 1 474	- 1 516	- 1 101	- 1 409
FGK15 Kirke	928	760	655	676	933	787	**862**	1 708	759	798	859
FGK16 Kommunale boliger	551	612	283	- 1 674	1 117	132	**25**	788	356	202	48
FGK17 Brann- og ulykkesvern	1 633	1 217	1 244	1 670	2 242	1 340	**1 141**	1 734	1 227	1 166	1 322
FGK1a Politisk	822	358	435	1 420	1 248	784	**761**	2 198	625	628	839
FGK1b Administrasjon	5 987	4 917	3 810	8 490	8 938	5 155	**6 178**	18 166	5 575	5 442	6 262
FGK1c Fellesutgifter	- 4 633	- 2 527	- 3 813	3 245	- 3 744	- 4 853	- **3 132**	- 5 105	- 3 154	- 2 453	- 3 579
FGK2 Kultursektoren	3 312	2 447	2 790	1 371	2 327	2 312	**3 246**	3 744	3 219	3 452	2 420
FGK3 Plan, byggesak og miljø	1 496	1 010	660	955	1 710	1 629	**621**	1 172	1 225	1 194	1 082
FGK4 Næringsforvaltning	833	48	503	990	499	458	- **1 627**	- 5 330	- 290	- 673	178
FGK5 Samferdsel	1 339	1 377	1 357	1 411	2 928	2 555	**2 038**	3 380	1 452	1 575	1 531
FGK6a Eiendomsforvaltning	6 697	5 750	6 964	7 403	8 963	7 400	**7 292**	11 229	7 372	7 257	6 838
FGK7 Barnehage	10 275	11 482	10 765	8 518	13 122	11 408	**14 370**	12 634	11 929	11 844	11 752
FGK8b Grunnskole	18 033	18 627	18 150	19 625	23 426	20 500	**23 192**	26 329	18 915	19 960	20 424
FGK9 Helse- og omsorg	42 048	30 053	35 655	43 829	37 044	39 938	**32 418**	50 088	33 789	32 810	35 444

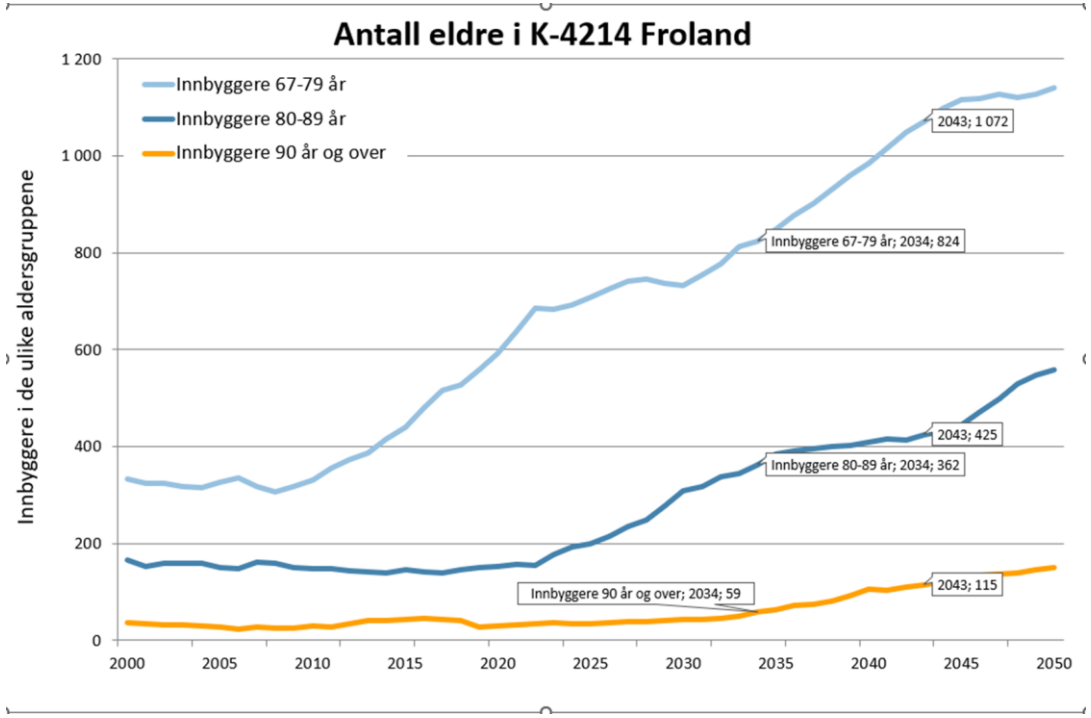
Analyse – ekstern

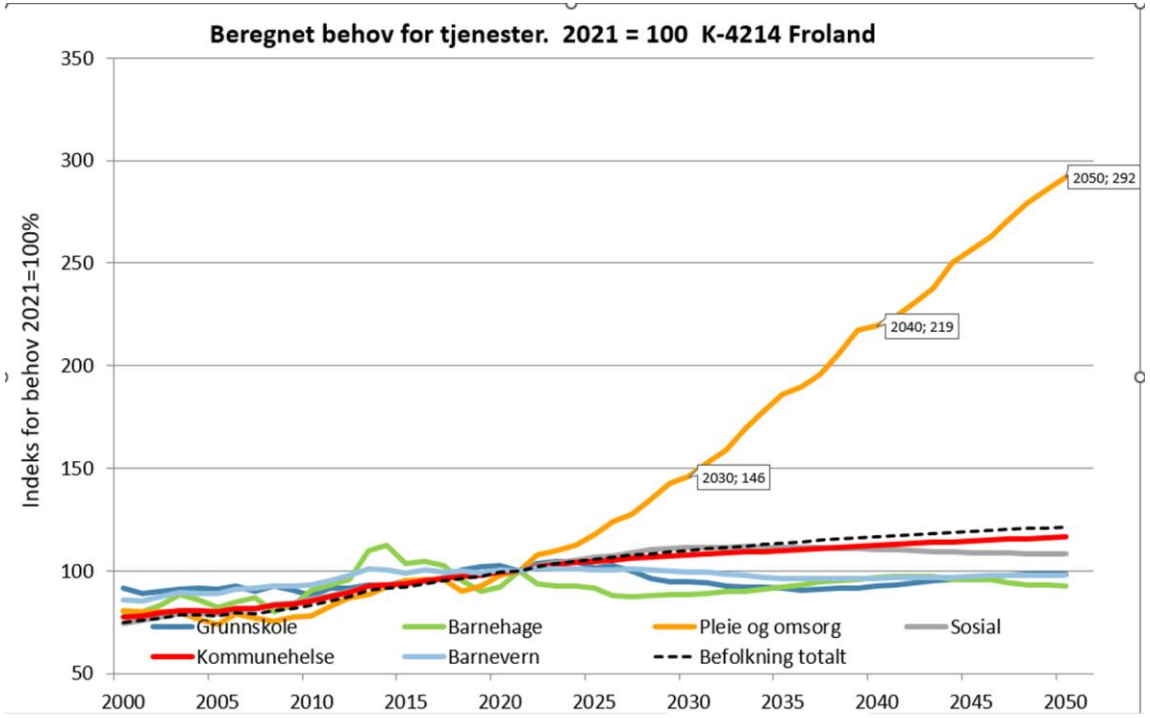

Kommunebarometeret 2016 – 2026

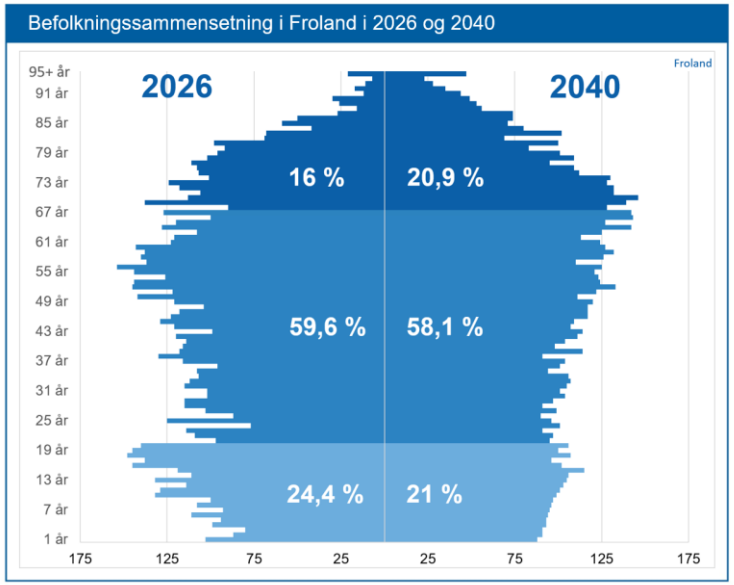

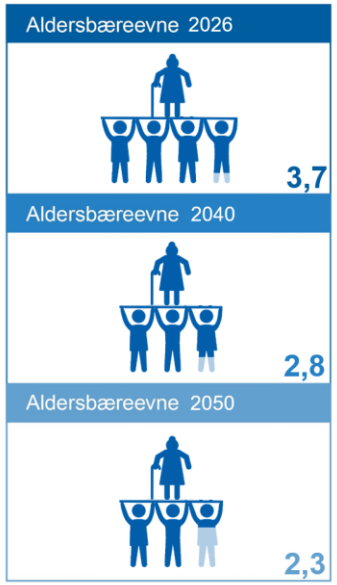
Den største utfordringen?

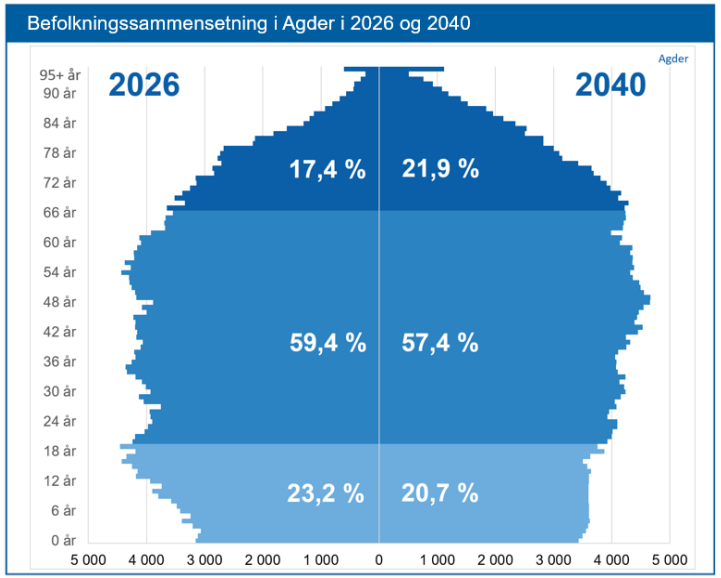

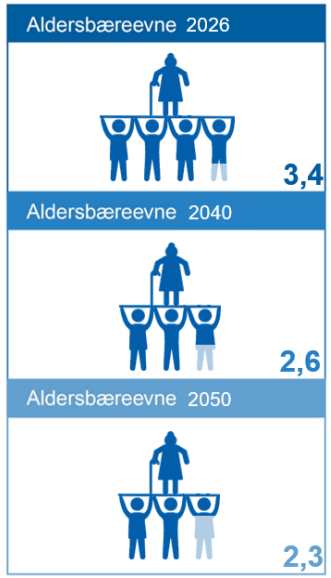

Den største utfordringen?

Befolkningspyramider (agdertall.no)

- Oppdatert med nye prognoser publisert i juni 2026
- Aldersbæreevnen er av vesentlig interesse for framtidens økonomiske bæreevne og for velferdstilbud og helse- og omsorgstjenestene.

Robek-status

- 4.3.2025 Innmelding

  A - Driftsbudsjettet er vedtatt med et merforbruk.

  Froland kommunestyre vedtok i årsbudsjettet for 2025 en innsparing på 1 mill. kroner for 2025 for tiltaket «Sluttpakke for personer som nærmer seg pensjonsalder».

- 19.6.2025 Endret Robekstatus

  C - Driftsdelen i økonomiplanen, driftsbudsjettet eller driftsregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunekassen viser at et merforbruk skal dekkes inn over flere enn to år etter at det oppsto.

- 1.1.2026 Foreløpig utmeldingstidspunkt: Ved regnskapsvedtak for 2028, juni 2029

Kommunedirektørens budsjettforslag	2026	2027	2028	2029
90 - Avsetning til disposisjonsfond (042)	0	0	0	17 174 163
90 - Dekning av tidligere års merforbruk (040)	3 000 000	10 987 804	7 432 734	0

- 5.11.2026 Foreløpig utmeldingstidspunkt: Ved regnskapsvedtak for 2027, juni 2028

Administrasjonens budsjettforslag	2027	2028	2029	2030
90 - Avsetning til disposisjonsfond (010)	0	2 366 369	3 420 462	7 876 812
90 - Dekning av tidligere års merforbruk (012)	11 031 717	0	0	0

Budsjettprosessen – tidslinje

- Budsjett 2026
  - Jobbet intensivt med kutt i økonomiplan 2026-2029
- Teknisk oppstart August 2026
- Løpende orienteringer i formannskap
- Økonomiavdeling jobbet ut mot sektorene og enhetene
- Statsbudsjettet 7.10.2026
- To særskilte budsjettsamlinger alle enhetsledere
- Presentasjon 5.11.2026
- Behandling i rådene
- Behandling i Formannskap 24.11.2026
- Behandling i Kommunestyre 10.12.2026
- Statsbudsjettet vedtas endelig i Stortinget i plenum innen 15. desember.

Budsjettprosessen – metodikk

- Grunnleggende premiss; Gjennomføring 2026
- Kopi av budsjett juni 2026
- Lønnsbudsjett - kopi – gjennomgang i detalj
- Gjennomgang samarbeid og avtaler
- Større poster
- Arbeidsmøter med sektorer og enheter
  - Gjennomgår budsjetter
  - Drøfter tiltak
- Statsbudsjett, oktober
- Kvalitetssikring
  - Tiltak
  - Investeringer
  - Dokumentasjon
- Budsjett i balanse

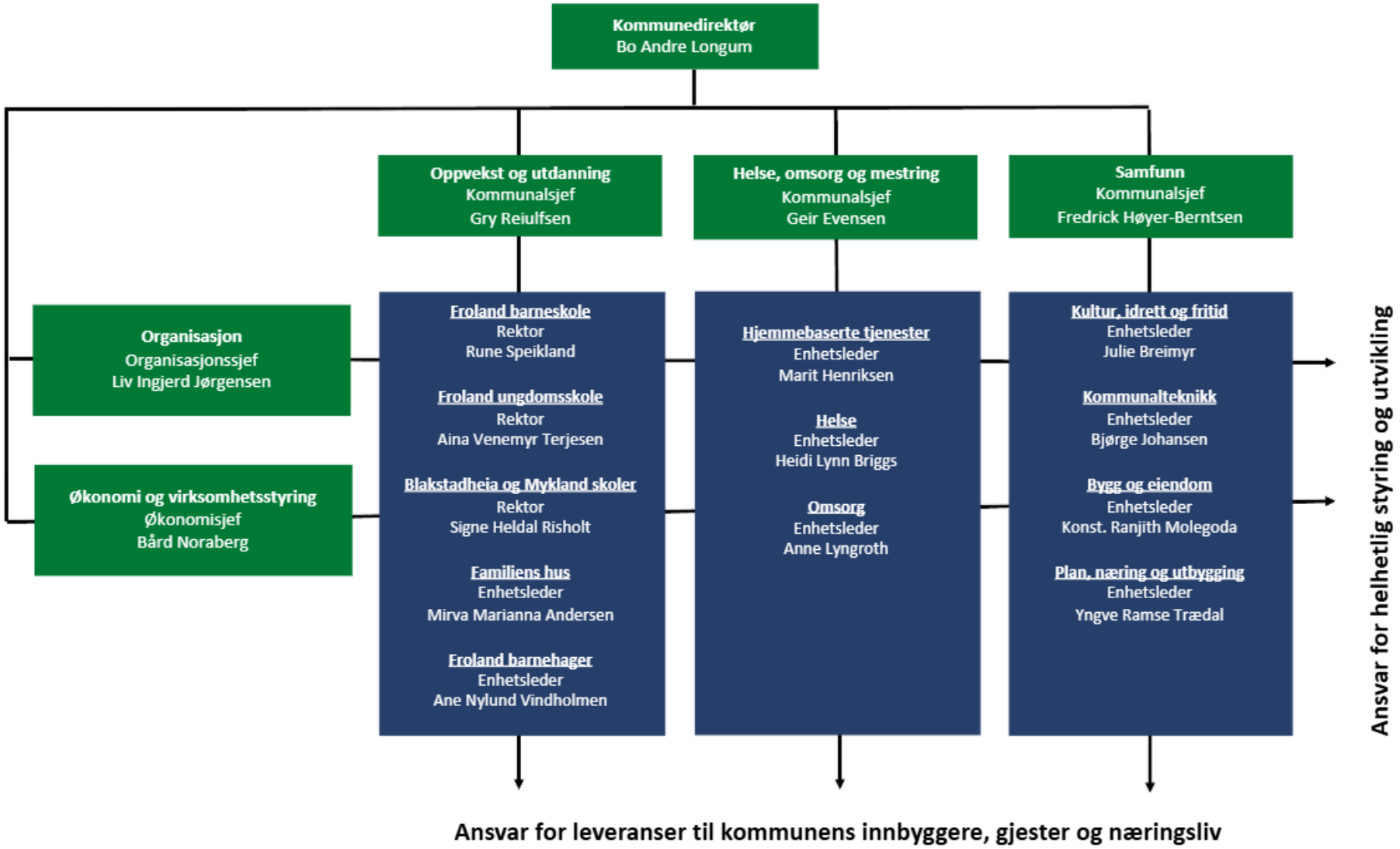
Budsjettprosessen – metodikk

- Grunnleggende premiss; Gjennomføring 2026
- Kopi av budsjett juni 2026
- Lønnsbudsjett - kopi – gjennomgang i detalj
- Gjennomgang samarbeid og avtaler
- Større poster
- Arbeidsmøter med sektorer og enheter
  - Gjennomgår budsjetter
  - Drøfter tiltak
- Statsbudsjett, oktober
- Gjennomgang med Telemarksforsking
- Kvalitetssikring
  - Tiltak
  - Investeringer
  - Dokumentasjon
- Budsjett i balanse

- Eksempler på større poster
  - Skatt- og rammetilskudd
  - Pensjon
  - Arbeidsgiveravgift
  - Utbytter / konsesjonskraft
  - Eiendomsskatt
  - Selvkostområdene
  - Ressurskrevende tjenester
  - Tilskudd private barnehager
  - Brukerbetaling
  - IKT-kostnader
  - Husleie
  - Mv....

Organisasjonskart 2027

Vi må sette tjenester opp mot hverandre

Hvis vi faktisk skal prioritere, må noe være viktigere enn noe annet. Barn mot eldre for eksempel.

– Norske ordførere er nok skuffet nå

KS mener regjeringens forslag til statsbudsjett kan føre til kutt i tjenester og stengte veier.

Høring om statsbudsjettet: – Ikke nok penger

Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2027 duger ikke. Det er den klare beskjeden fra 15 av landets ordførere til Stortinget.

Ragnhild Vassvik (Gamvik), Andreas Vollsund (Time) og Aase Refsnes (Steigen). Foto: Terje Lien.

– Regjeringens budsjettforslag bommer på tøff virkelighet

– Norske ordførere er nok skuffet nå. Jeg er overrasket over at regjeringen legger frem et forslag som kan føre til kutt i tjenester og stengte veier, sier KS' styreleder Gunn Marit Helgesen.

Statsbudsjettet

	Anslag på oppgavekorrigerte frie inntekter 2026	Anslag på frie inntekter 2027	Vekst 2026-2027	
			1000 kr	i prosent
4201 Risør	575 770	603 379	27 609	4,8
4202 Grimstad	1 954 123	2 056 534	102 411	5,2
4203 Arendal	3 586 487	3 752 217	165 730	4,6
4204 Kristiansand	9 114 791	9 612 251	497 460	5,5
4205 Lindesnes	1 941 185	2 025 439	84 254	4,3
4206 Farsund	826 377	869 348	42 971	5,2
4207 Flekkefjord	809 381	844 902	35 521	4,4
4211 Gjerstad	234 358	244 792	10 434	4,5
4212 Vegårshei	214 888	224 413	9 525	4,4
4213 Tvedestrand	545 425	567 678	22 254	4,1
4214 Froland	520 060	544 629	24 569	4,7
4215 Lillesand	920 102	975 524	55 422	6,0
4216 Birkenes	474 307	494 647	20 341	4,3
4217 Åmli	198 454	207 128	8 673	4,4
4218 Iveland	155 767	160 404	4 637	3,0
4219 Evje og Hornnes	347 053	365 086	18 033	5,2
4220 Bygland	123 659	129 381	5 722	4,6
4221 Valle	129 304	133 655	4 351	3,4
4222 Bykle	125 023	132 921	7 898	6,3
4223 Vennesla	1 243 190	1 311 612	68 422	5,5
4224 Åseral	108 246	111 780	3 535	3,3
4225 Lyngdal	943 765	996 112	52 347	5,5
4226 Hægebostad	187 854	196 238	8 384	4,5
4227 Kvinesdal	554 144	575 992	21 848	3,9
4228 Sirdal	202 069	209 049	6 979	3,5
Agder	**26 088 980**	**27 369 699**	**1 280 719**	**4,9**
Landet	**474 879 331**	**498 076 150**	**23 196 819**	**4,9**

Statsbudsjettet

	Indeks for samlet utgiftsbehov		
	2026	2027	Endr. 2026-27
4201 Risør	1,0734	1,0768	0,3 %
4202 Grimstad	0,9884	0,9926	0,4 %
4203 Arendal	0,9907	0,9920	0,1 %
4204 Kristiansand	0,9746	0,9751	0,1 %
4205 Lindesnes	1,0165	1,0187	0,2 %
4206 Farsund	1,0522	1,0502	-0,2 %
4207 Flekkefjord	1,0824	1,0785	-0,4 %
4211 Gjerstad	1,1477	1,1474	0,0 %
4212 Vegårshei	1,1775	1,1816	0,4 %
4213 Tvedestrand	1,0699	1,0590	-1,1 %
4214 Froland	1,0560	1,0589	0,3 %
4215 Lillesand	0,9892	0,9975	0,8 %
4216 Birkenes	1,1013	1,0887	-1,3 %
4217 Åmli	1,3135	1,3111	-0,2 %
4218 Iveland	1,3649	1,3414	-2,4 %
4219 Evje og Hornnes	1,1451	1,1434	-0,2 %
4220 Bygland	1,3242	1,3324	0,8 %
4221 Valle	1,2697	1,2580	-1,2 %
4222 Bykle	1,2741	1,3120	3,8 %
4223 Vennesla	1,0132	1,0176	0,4 %
4224 Åseral	1,4161	1,3860	-3,0 %
4225 Lyngdal	1,0913	1,0957	0,4 %
4226 Hægebostad	1,2613	1,2647	0,3 %
4227 Kvinesdal	1,1121	1,1111	-0,1 %
4228 Sirdal	1,2069	1,1971	-1,0 %
Agder	**1,0191**	**1,0199**	**0,1 %**
Landet	**1,0000**	**1,0000**	**0,0 %**

Eksempel frie inntekter per innbygger

Kommune	Skatt og rammetilskudd	Innbyggertall 1.7.2026	Pr innbygger
Froland	544 629 000	6 297	86 490
Risør	603 379 000	6 665	90 529
Tvedestrand	567 678 000	6 475	87 672
Kvinesdal	575 992 000	6 215	92 678
Birkenes	494 647 000	5 450	90 761

Ressurskrevende tjenester - Egenandel og prisvekst 2020–2027

+50 %

Fra 1,361 mill. kr i 2020
til 2,042 mill. kr i 2027

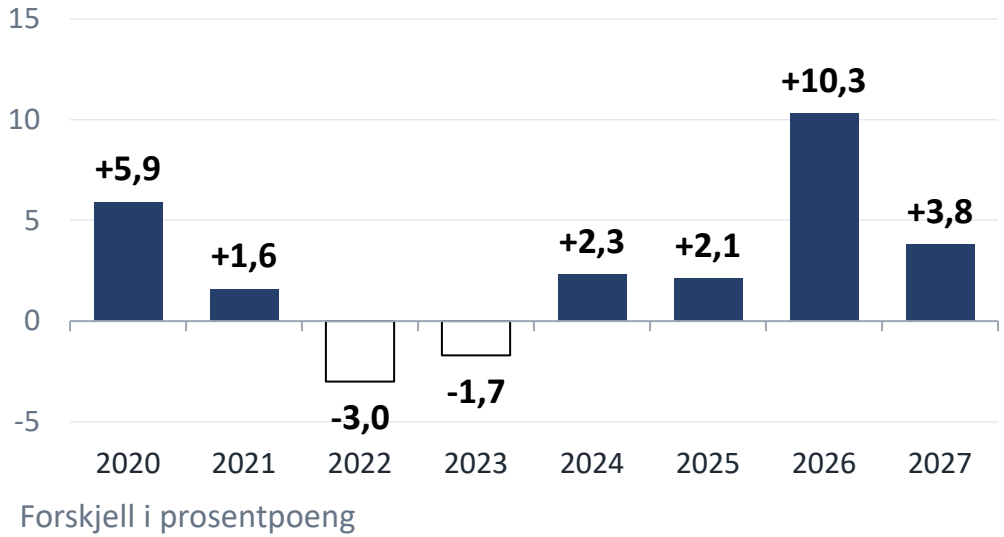
6 av 8 år

Årlig økning i egenandelen
er høyere enn KPI

+274 000 kr

Per bruker i 2027 over KPI-justert
2020-nivå på ca. 1,768 mill. kr

Årlig økning utover / under KPI

Forskjell i prosentpoeng

Grunnlag

År	Innslagspunkt / egenandel	Økning	KPI	Over/under KPI (pp)
2020	1 361 000 kr	7,2 %	1,3 %	**+5,9**
2021	1 430 000 kr	5,1 %	3,5 %	**+1,6**
2022	1 470 000 kr	2,8 %	5,8 %	**–3,0**
2023	1 526 000 kr	3,8 %	5,5 %	**–1,7**
2024	1 608 000 kr	5,4 %	3,1 %	**+2,3**
2025	1 692 000 kr	5,2 %	3,1 %	**+2,1**
2026	1 921 000 kr	13,5 %	3,2 %*	**+10,3**
2027	2 042 000 kr[1]	6,3 %	2,5 %*	**+3,8**

[1] Forslag for 2027. * KPI: SSB-prognoser for 2026 og 2027.

Egenandelen øker mer enn prisveksten over tid. Kommunen bærer en større del av kostnaden.

Bosetting av flyktninger

IMDi anmoder Froland om å bosette 10 flyktninger i 2027

- **Langvarige utgifter:** Behov for oppfølging og sosialhjelp kan fortsette etter introduksjonsprogrammet og den femårige perioden med integreringstilskudd.
- **Begrenset boligtilgang:** Det er vanskelig å finne egnede boliger til ny bosetting.
- **Færre bosettinger enn vedtatt:** NAV anslår 6 av 10 vedtatte bosettinger i 2026.
- **Uforutsigbar finansiering:** Varierende bosetting og mer langvarig hjelpebehov enn budsjettert gjør det vanskelig å tilpasse utgifter og tilskudd.

Samlet vurdering: Forslag om 0 nye bosettinger i 2027

Prioritere allerede bosatte og overgang til arbeid og utdanning.

Integreringstilskudd

Satsar for integreringstilskot, kroner

Busettingsår	2023[1]	2024	2025	2026	2027
År 1 (einslege, vaksne)	241 100	241 100	250 500	250 500	260 000
År 1 (andre vaksne)	194 400	194 400	202 000	202 000	209 700
År 1 (einslege, mindreårige)	187 000	187 000	194 300	194 300	201 700
År 1 (barn)	194 400	194 400	202 000	202 000	209 700
År 2	249 500	249 500	259 200	259 200	269 100
År 3	177 400	177 400	184 300	184 300	191 300
År 4	88 000	88 000	91 400	91 400	94 900
År 5	72 000	72 000	74 800	74 800	77 600
Sum (einslege, vaksne)	828 000	828 000	860 200	860 200	892 900
Sum (andre vaksne)	781 300	781 300	811 700	811 700	842 600
Sum (einslege, mindreårige)	773 900	773 900	804 000	804 000	834 600
Sum (barn)	781 300	781 300	811 700	811 700	842 600

[1] I tillegg fekk kommunane eit tilskot på 50 000 kroner for kvar flyktning dei busette i 2023 utover det talet kommunen opphavleg blei oppmoda om for 2023.

Finansielle måltall

- **Netto driftsresultat** skal være positivt hvert år og skal over tid være minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter.

- **Netto lånegjeld** skal reduseres over tid og skal på sikt ikke overstige 75 % av brutto driftsinntekter.

- **Disposisjonsfond** skal bygges opp gradvis og langsiktig mål er at disposisjonsfondet skal utgjøre minimum 5 % av brutto driftsinntekter (ca. 38,5 millioner kroner).

	2027	2028	2029	2030
Netto driftsresultat	1,34%	0,21%	-0,31%	0,27%
Netto lånegjeld av brutto driftsinntekter	92%	90%	87%	84%
Disposisjonsfond	0	2 366 369	5 786 831	13 663 643

Tre år med omfattende omstilling

Tiltaksliste 2026 - 2029

Kommunestyrets budsjettvedtak	2026	2027	2028	2029
10 - Reduksjon 100% stilling i administrative støttetjenester (006)	-656 077	-656 077	-656 077	-656 077
15 - 30% reduksjon i vakant stilling på Kulturskolen (013)	-220 000	-220 000	-220 000	-220 000
15 - Reduksjon 1,25 årsverk på renhold (016)	-659 175	-659 175	-659 175	-659 175
15 - Reduksjon 100% stilling Byggdrift (011)	-350 000	-700 000	-700 000	-700 000
15 - Redusert tilskudd til Kirkelig fellesråd (002)	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
16 - Avvikle avtale med Mølla Vekst om Aktiv i Froland (023)	-830 000	-1 102 376	-1 102 376	-1 102 376
16 - Omorganisering HOM - hjemmebaserte tjenester (021)	-2 200 000	-2 200 000	-2 200 000	-2 200 000
16 - Omorganisering HOM - omsorg (022)	-2 200 000	-3 200 000	-2 671 823	-2 200 000
16 - Overføring av Aktiv i Froland til kommunal drift (041)	200 000	200 000	200 000	200 000
16 - Redusert inntektsforventning - salg sykehjemsplasser (014)	1 000 000	0	0	1 000 000
16 - Utsette ny hjemmel 2 mnd - privat fysioterapeut (025)	-100 000	0	0	0
17 - Oppsigelse leieavtale og Avvikle av Gårdsbarnehagen (018)	0	0	-1 000 000	-3 000 000
17 - Reduksjon 150% fagarbeidere - spesialpedagogisk hjelp i barnehager (024)	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
17 - Reduksjon 2x78% fagarbeidere - Froland ungdomsskole (029)	-900 000	-900 000	-900 000	-900 000
17 - Reduksjon 40% fagarbeider - Mykland SFO (032)	-60 000	-150 000	-150 000	-150 000
17 - Reduksjon 50% vikar ved oppsigelse - spesialpedagogisk hjelp (037)	-250 000	0	0	0
17 - Reduksjon 50% vikar ved permisjon 2026 - Froland ungdomsskole (028)	-150 000	0	0	0
17 - Reduksjon 65% og 76% fagarbeider - Froland barneskole (030)	-790 000	-790 000	-790 000	-790 000
17 - Reduksjon 67% fagarbeider - Blakstadheia skole (031)	-150 000	-370 000	-370 000	-370 000
17 - Reduksjon 70% vikar ved permisjon 2026 - Helsestasjon (026)	-460 000	0	0	0
17 - Reduksjon i bruk av vikar - Froland barneskole (043)	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000
17 - Reduksjon private barnehager (038)	-1 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-1 000 000
17 - Økning oppholdsbetaling SFO - Blakstadheia skole i ferien (034)	-155 000	-155 000	-155 000	-155 000
17 - Økning oppholdsbetaling SFO - Froland barneskole i ferien (033)	-310 000	-310 000	-310 000	-310 000
90 - Avsetning til disposisjonsfond (042)	0	0	0	17 174 163
90 - Dekning av tidligere års merforbruk (040)	3 000 000	10 987 804	7 432 734	0
KS vedtak - Avsetning til disposisjonsfond (053)	0	0	7 153 450	3 556 000
KS vedtak - Effektivisering Froland skoler/Mykland skole/Blakstadheia skole	-2 000 000	-4 000 000	-4 000 000	-4 000 000
KS vedtak - Effektivisering enhetsleder eller avdelingsledernivå Helse, omsorg og mestring (046)	-800 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000
KS vedtak - Inndekning av tidligere års merforbruk (051)	41 450	3 556 000	0	0
KS vedtak - Kutt i enhets- eller avdelingsledernivå oppvekst (049)	-750 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
KS vedtak - Ny organisering enhetsleder samfunn, bygg og eiendom legges inn under enhetsleder for kommunalteknikk (047)	-374 000	-748 000	-748 000	-748 000
KS vedtak - Redusert dekning av tidligere års merforbruk (052)	0	0	-3 597 450	0
KS vedtak - Økt tilskudd Kirkelig fellesråd (045)	440 550	450 000	450 000	450 000
KS vedtak - Økte midler i statsbudsjettet (048)	-3 558 000	-3 558 000	-3 558 000	-3 558 000

Tiltaksliste 2025 – 2028

Kommunestyrets vedtak	2025	2026	2027	2028
10 - Avvikle annonsering i avis (avtale Frolendingen) (040)	-110 434	-110 434	-110 434	-110 434
10 - Effektivisere merkantile og støttefunksjoner (vurdere eksternt samarbeid) (045)	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000
10 - Frp/SP/V - Effektivisering Administrasjonen (054)	-814 410	-814 410	-814 410	-814 410
10 - Frp/SP/V - Redusere antall møter i utvalgsstruktur (091)	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
10 - Frp/SP/V - Økt tilgjengelighet folkebib (067)	-32 000	-32 000	-32 000	-32 000
10 - Kutt i bevertning på utvalgsmøter (070)	-22 000	-22 000	-22 000	-22 000
10 - Reduksjon i antall møter i oppvekststyret (069)	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
10 - Redusere antall ledninger (062)	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000
10 - Redusere salgsrenter fra 814 2 (089)	-135 000	0	-135 000	0
15 - Frp/SP/V - Froland IL tilskudd økonomisk til reduksjon av lese svømmeevne (055)	50 000	50 000	50 000	50 000
15 - Frp/SP/V - Reduksjon i stillinger basert på elevtallene (administrative stillinger) (088)	-600 000	-1 177 000	-1 177 000	-1 177 000
15 - Frp/SP/V - Redusert leieinntekt pga kommunestyrevedtak om gratis utleie av kommunale bygg	100 000	100 000	100 000	100 000
15 - Frp/SP - Tilskudd til juleparet i sentrum (082)	10 000	10 000	10 000	10 000
15 - Frp/SP/V - Økt tilskudd til Kirkelig fellesråd (083)	750 000	750 000	750 000	750 000
15 - Frp/SpV - Reduksjon 1 stilling kultur, idrett og fritid (002)	-600 000	-1 177 000	-1 177 000	-1 177 000
15 - Reduksjon 50% stilling på bibliotek (006)	-150 000	-289 000	-289 000	-289 000
15 - Reduksjon av innkjøp inventar og utstyr bibliotek (055)	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
15 - Reduksjon innkjøp medier i bibliotekti 15 kr pr innbygger (064)	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
15 - Reduksjon strømforbruksmest 3% (020)	-216 000	-216 000	-216 000	-216 000
15 - Reduksjon tilskud på kulturskolen tilsvarende 40% nessare (045)	-228 000	-228 000	-228 000	-228 000
15 - Reduksjon tilskudd til Kirkelig fellesråd (063)	-190 000	-190 000	-190 000	-190 000
15 - Reduksjon årsverk samfunn ved naturlig avgang (047)	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
15 - Redusere tilskudd til Froland Friidrettsklubb (066)	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
15 - Redusert drift ved avvikling av Mykland skole (043)	-100 000	-250 000	-250 000	-250 000
15 - Avvikle tannverkt tilbud psykisk helse på Prestegården (015)	-280 000	-280 000	-280 000	-280 000
15 - Avvikle tilbud til personer med demens på Prestegården (014)	-518 000	-518 000	-518 000	-518 000
15 - Frp/SP/V - Prestegården dagtilbud eldre (037)	350 000	350 000	350 000	350 000
15 - Frp/SP/V - Privat fysioterapeut (064)	100 000	600 000	600 000	600 000
15 - Frp/SP/V - Reduksjon 1 enhetsleder under helse, omsorg og mestring (032)	-800 000	-1 265 000	-1 265 000	-1 265 000
15 - Frp/SP/V - Reduksjon 2 avdelingsleder omsorg og hjemmebaserte tjenester (050)	-1 511 100	-2 244 750	-2 244 750	-2 244 750
15 - Frp/SpV - Prestegården psykisk helse (035)	350 000	350 000	350 000	350 000
15 - Redde tannlegetilbud i Froland (044)	-750 000	-750 000	-750 000	-750 000
15 - Ikke nyinnsette lese til sin (044)	-455 539	-455 539	-455 539	-455 539
15 - Ikke nyinnsette ny driftsgramm ei fysioterapi (056)	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000
15 - Reduksjon 0,4 stilling på kantori og kjøkken sykehjem (022)	-301 125	-301 125	-301 125	-301 125
15 - Reduksjon 1,4 årsverk i Omsorgstjenester (018)	-864 100	-864 100	-864 100	-864 100
15 - Reduksjon 1,4 årsverk sykehjem (019)	-864 100	-864 100	-864 100	-864 100
15 - Reduksjon sosialhjelp flyktninger med 5% (058)	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
15 - Reduksjon sosialhjelp med 5% (059)	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
15 - Salg av kontorbygg på Sykehjem (017)	-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000
15 - Økt matpakke av flyktninger fra 10 til 20 (061)	-568 000	-568 000	-568 000	-568 000
15 - Økt bruk av NAV-tiltaker etter anbudsprosess og renovering (003)	150 000	150 000	150 000	150 000
15 - Økte priser byggesaksavgift (002)	-187 000	-187 000	-187 000	-187 000
17 - Avvente økning av lønnsmidler til ny avdeling IO (nyttestoppen (006)	-550 000	0	0	0
17 - Avvikle skiltakelse av skolesamsatte i 17.mai tog (040)	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
17 - Avvikle ungdomsrådet, LOG funksjon (021)	-660 000	-660 000	-660 000	-660 000
17 - Avvikling av Mykland skole og SFO (030)	-1 500 000	-3 640 187	-3 640 187	-3 640 187
17 - Endre klassesammensetning 8 trinn, reduksjon fra 4 til 3 klasser (029)	-700 000	-1 700 000	-1 700 000	-1 700 000
17 - Omorganisere individuelt tilrettelagt opplæring på alle trinn ved Froland ungdomsskole (033)	-640 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000
17 - Reduksjon av vakant stilling 2 årsplass tagerbeveien i samråd morsa (034)	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
17 - Reduksjon i antall turnusvertsberegt til kontaktsenere (042)	-117 500	-282 000	-282 000	-282 000
17 - Reduksjon innkjøp verneklær og tjenester (026)	-200 000	0	0	0
17 - Samordne av kjøder på barneskoler (027)	-45 000	-63 000	-63 000	-63 000
17 - Strukturendring av miljøarbeidere som følger av ny opplæringslov (035)	-2 035 000	-4 886 000	-4 886 000	-4 886 000
17 - Økning oppholdsbetaling SFO i ferie (038)	-37 500	-90 000	-90 000	-90 000
90 - Avsetning til disposisjonsfond (072)	0	0	1 248 499	4 726 255
90 - Frp/SP/V - Korrigering økt skatteanslag og avsetning til disposisjonsfond (050)	174 320	0	0	0
90 - Frp/SP/V - Sluttpakke for personer som nærmer seg pensjonsalder (090)	-1 000 000	0	0	0
90 - Frp/SP/V - økt skatteanslag (100)	0	-210 847	-210 847	-210 847
90 - Frp/Sp/V - Redusert anslag renteutgifter (085)	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
90 - Stortingets saldering budsjett 2025 (074)	-1 394 000	0	0	0
90 - Økt skatteanslag (071)	-3 239 975	-2 633 101	0	0
Hele kommunen - Fjerne kursbudsjett i ett år (067)	-767 230	0	0	0
Hele kommunen - Revidering av kommunes reglement for enkjentlighetsgaver (064)	-158 879	-158 879	-158 879	-158 879

Tiltak med i budsjettforslag

Kommunestyrets budsjettvedtak	2024	2025	2026	2027
10 - Næringssjef (051)	250 000	500 000	500 000	500 000
10 - Reduksjon IKT Agder (033)	-380 000	-380 000	-380 000	-380 000
11 - Fast utvalgsmodell (049)	200 000	200 000	200 000	200 000
11 - Korreksjon valg (047)	-330 000	0	-330 000	0
11 - Opposisjonsleder 10% stilling (050)	40 000	40 000	40 000	40 000
30 - Effektivisering skole - reorganisering opplæring/spesialundervisning (026)	-4 400 000	-4 400 000	-4 400 000	-4 400 000
30 - Inn på tunet rettet mot barn (065)	280 000	280 000	280 000	280 000
30 - Reduksjon 1 virksomhetsleder ved naturlig avgang (060)	-678 000	-1 350 000	-1 350 000	-1 350 000
30 - Ytterligere reduksjon spesialundervisning ungdomsskole (054)	-750 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
40 - Effektivisering Kultur, idrett og fritid (035)	-206 200	-206 200	-206 200	-206 200
40 - Fritidskort (048)	200 000	0	0	0
40 - Redusere til 1,8 årsverk på bibliotek (059)	-340 000	-340 000	-340 000	-340 000
50 - Reduksjon 1 stilling ved naturlig avgang (058)	-659 000	-659 000	-659 000	-659 000
50 - Reduksjon i strømbudsjett (031)	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
50 - Redusert veivedlikehold (052)	-219 000	-219 000	-219 000	-219 000
50 - Redusert vintervedlikehold (053)	-350 000	-350 000	-350 000	-350 000
50 - Tilskudd til fiber på Risdal (018)	112 500	112 500	0	0
60 - Aktiv på dagtid (045)	0	62 000	31 000	124 000
60 - Omorganisering av Aktiv i Froland (032)	-620 000	-620 000	-620 000	-620 000
60 - Omorganisering habiliteringstjenestene (025)	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
70 - Reorganisering spesialpedagogisk hjelp (027)	-383 000	-383 000	-383 000	-383 000
70 - Økt antall lærlinger i barnehage og redusert langtidsfravær (044)	1 534 000	1 534 000	1 534 000	1 534 000
80 - Effektivisering Hjemmetjenester (029)	-3 285 000	-3 285 000	-3 285 000	-3 285 000
80 - Effektivisering institusjon (030)	-1 095 000	-1 095 000	-1 095 000	-1 095 000
80 - Opprette ny fysioterapeut-stilling (046)	270 000	540 000	540 000	540 000
90 - Avsetning til disp.fond (042)	1 025 031	1 583 031	4 074 840	12 229 649
90 - Tilbakeført basistilskudd (043)	0	-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000
90 - Økt anslag konsesjonskraftinntekt (028)	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
90 - Økt skatteanslag (037)	-4 000 000	0	0	0
90 - Økt skatteanslag Frp, SP, H og K (056)	-2 558 250	-1 848 250	-1 374 750	-1 797 750

Tre år med omfattende omstilling – konsekvensene merkes fortsatt

Vedtakene er fattet, men både ansatte og ledere står fortsatt midt i gjennomføringen.

Personalsaker og klageprosesser	Krevende oppfølging av ansatte, arbeidsmiljø og endringer i tjenestene. Involvering av bedriftshelsetjenesten.
Omorganisering	Nye strukturer, ansvarsforhold og arbeidsformer er fortsatt under arbeid.
Drift «fra hånd til munn» og brannslukking	Begrenset kapasitet gjør at ansatte og ledere må prioritere akutte driftsoppgaver og løpende utfordringer fremfor strategisk utvikling.
Omstillingstretthet	Langvarig endringspress belaster ansatte og ledere i hele organisasjonen.
Forsinket gevinstrealisering	Innsparingene er vedtatt, men det tar tid før endringene gir full økonomisk effekt.
Hovedbudskap for 2027	Vi må fortsatt omstille oss, men ansatte og ledere trenger også tid og kapasitet til å fullføre vedtatte endringer, stabilisere driften og gjenvinne rommet for strategisk utvikling og effektivisering.

Tre år med omfattende omstilling

BUDSJETTPROSESSENE 2024–2026

2024

STORE STRUKTURELLE GREP

- Endret struktur i flere tjenester
- Nye leder- og ansvarsforhold
- Tilpasning av drift og ressursbruk

2025

OMSTILLING I HELE ORGANISASJONEN

- Omstilling på tvers av tjenestene
- Redusert bemanning og lederkapasitet
- Endringer i organisering og tilbud

2026

VIDERE NEDBEMANNING OG REORGANISERING

- Videre reduksjon i bemanningen
- Ny organisering av tjenester og støtte
- Tilpasning av kapasitet og tjenestenivå

2027

FRA VEDTAK TIL FULL EFFEKT

FULLFØRE

Tiltak som fortsatt er under gjennomføring

REALISERE

Helårseffekt av stillings-, struktur- og organisasjonsgrep

STABILISERE

Ny organisasjon, bemanning og tjenestenivå

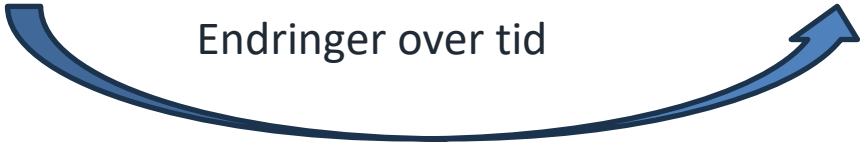
2027 må brukes til å ta ut helårseffektene av allerede vedtatte tiltak.

Kilde: Kommunestyrets budsjettvedtak 2024, 2025 og 2026. Budsjett 2026 beskriver netto årlig innsparing på over 17 mill. kr fra 2026.

Budsjett 2027 – netto fordelt sektorer

Beskrivelse	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
10 Administrative støttetjenester	11 791 019	12 151 621	13 094 058
13 Overordnede eksterne samarbeid	5 773 688	5 983 040	6 809 177
14 Politisk, utvalg og arbeidsgiverordninger	9 968 147	10 581 216	11 599 041
15 Samfunn	52 409 647	50 017 897	54 237 234
16 Helse, omsorg og mestring	149 895 263	140 921 677	153 549 278
17 Oppvekst og utdanning	192 803 425	195 026 410	209 056 624
90 Finans - Utgifter og kostnader	163 194 721	187 375 129	190 106 691
91 Finans - Inntekter	-572 925 483	-587 891 247	-622 082 952
95 Selvkost og selvfinansierte prosjekter	-12 898 181	-14 165 739	-16 369 151

Tiltak i budsjett 2027

Administrasjonens budsjettforslag	2027	2028	2029	2030
10 - Utvikling av KI-støttet lederdashbord og automatisert styringsinformasjon (011)	200 000	50 000	50 000	50 000
15 - Drift av museum Frolands Verk (002)	0	1 050 000	1 050 000	1 050 000
15 - Utvendig maling av Froland kommunehus (006)	300 000	300 000	0	0
15 - Videreføre enhetslederstilling (007)	374 000	374 000	374 000	374 000
16 - Avdelingsleder hjemmebaserte tjenester (004)	900 000	900 000	900 000	900 000
16 - Etablering av heldøgns helse- og omsorgstilbud U18 (009)	0	6 000 125	6 000 125	6 000 125
16 - Vekst i omsorgstjenester - flere eldre (008)	0	3 000 400	6 032 000	6 718 400
17 - Avvikling av Gårdsbarnehagen (003)	0	-1 040 000	-3 784 833	-3 784 833
90 - Avsetning til disposisjonsfond (010)	0	2 366 369	3 420 462	7 876 812
90 - Dekning av tidligere års merforbruk (012)	11 031 717	0	0	0
Alle - Innkjøp av arbeidsklær (014)	450 000	450 000	450 000	450 000
Alle - Opplærings- og kompetansemidler (013)	417 790	417 790	417 790	417 790

Finans – endring

Beskrivelse	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
901 Skatt og rammetilskudd	-492 864 526	-523 612 000	-547 069 000
902 Eiendomsskatt	-34 298 168	-35 193 000	-35 793 000
904 Tilskudd	-1 375 801	-500 000	-500 000
906 Utbytte	-28 981 358	-13 707 497	-21 836 000
907 Fond	4 809 190	4 800 000	4 800 000
908 Konsesjonskraft	-14 150 943	-13 956 581	-16 900 000
909 Renter og gebyrer	-5 278 646	-5 260 169	-4 260 169
912 Momskompensasjon	-252 506	-162 000	-224 783
914 Utleie	-532 725	-300 000	-300 000

Beskrivelse	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
903 Pensjon	44 221 739	50 337 859	44 112 787
905 Lån	30 025 476	31 800 000	35 221 557
911 Andre finansposter	37 683 715	52 404 425	57 939 502
913 Avskrivninger	-3	0	0
915 Arbeidsgiveravgift	51 263 794	52 832 845	52 832 845

Finans		Endring
Økt skatt og rammetilskudd	-	23 000 000
Økt utbytte Å Energi	-	8 100 000
Konsesjonskraftinntekter	-	2 900 000
Pensjonskostnader	-	6 000 000
Dekning av merforbruk		7 000 000
Kapitalkostnader		2 700 000

Finans – tiltak

Administrasjonens budsjettforslag	2027	2028	2029	2030
90 - Avsetning til disposisjonsfond (010)	0	2 366 369	3 420 462	7 876 812
90 - Dekning av tidligere års merforbruk (012)	11 031 717	0	0	0

Kommunedirektørens budsjettforslag	2026	2027	2028	2029
91 - Øke eiendomsskatt til 4 promille (007)	-6 000 000	-6 000 000	-6 000 000	-6 000 000

Administrative støttetjenester, politisk, samarbeid

Beskrivelse	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
101 Administrativ ledelse	1 681 098	1 747 811	1 826 049
102 Økonomi og virksomhetsstyring	2 644 316	2 505 767	2 634 272
103 Organisasjon	6 875 378	7 364 429	8 080 603
104 IKT, telefoni og felleskostnader	590 227	533 614	553 134

Beskrivelse	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
111 Eksterne samarbeid	2 306 485	2 358 916	2 536 868
120 IKTA kostnader	3 467 203	3 624 124	4 272 309

Beskrivelse	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
107 Folkevalgte funksjoner	4 856 796	5 388 782	5 705 945
108 Partssamarbeid	1 269 808	1 350 110	1 298 208
121 Arbeidsgiverordninger	3 841 543	3 842 324	4 594 888

Saker som påvirker budsjett

Arbeidsklær	450 000
Personalforsikring	250 000
Prosjekt lederdashbord/styringsinformasjon	200 000
Arbeidsmiljøundersøkelse/medarbeiderundersøkelse	80 000
Andre endringer; lønns- og prisvekst, avtaler	

Administrative støttetjenester - fremtidsbilde

- **Nok og rett kompetanse:** Rekruttere, beholde og utvikle medarbeidere for å sikre forsvarlige tjenester.
- **Sykefravær og arbeidsmiljø:** Arbeid med heltidskultur, styrke forebygging og systematisk oppfølging av sykefravær i samarbeid med lederne.
- **Omstilling og lederstøtte:** Støtte lederne i gjennomføringen av vedtatte endringer og følge opp at tiltakene gir forventet effekt.
- **Styring og kontroll:** Sikre trygg og forsvarlig drift gjennom internkontroll, informasjonssikkerhet og etterlevelse av lover og regler.
- **Sikre økonomisk kontroll** gjennom god budsjettstyring, rapportering og oppfølging av omstilling og gevinster.
- **Kapasitet og sårbarhet:** Sikre kontinuitet i kritiske funksjoner og redusere avhengigheten av enkeltpersoner.
- **Store IKT-prosjekter:** Gjennomføre bytte av sak- og arkivsystem og nytt ERP-system, med tilstrekkelig kapasitet til opplæring og trygg overgang.
- **Digitalisering og effektivisering:** Forenkle arbeidsprosesser og redusere dobbeltarbeid slik at nye løsninger frigjør tid.

Samfunn

Beskrivelse	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
151 Samfunn	2 576 641	2 827 650	2 955 974
152 Kultur, idrett og fritid	4 295 072	2 677 378	4 082 506
153 Eksterne samarbeid Samfunn	6 128 483	6 634 696	7 695 859
403 Tilskudd til lag, foreninger og samarbeid	715 700	867 197	963 727
408 Tilskudd til livssynsorganisasjoner	4 559 179	4 377 297	5 141 825
503 Kommunalteknikk	10 546 393	10 988 106	11 449 991
505 Plan, næring og utbygging	1 770 956	1 745 058	1 917 351
508 Bygg og eiendom - Drift	18 795 144	17 949 640	17 793 489
509 Kommunale utleieboliger	-5 100 186	-5 622 012	-6 095 814
510 Bygg og eiendom - Renhold	8 122 265	7 572 887	8 332 326

Saker som påvirker budsjett	
Vintervedlikehold- variable kostnader	500,000
Reduserte leieinntekter Froland idrettsanlegg Sam Eyde	700,000
Økt overføring Kirkelig fellesråd	700,000
Østre Agder Brannvesen og 110 sentralen	1,000,000
Redusert strømbudsjett	-1,000,000

Brutto driftskostnad sektoren:

ca. 112 mill

Inkluderer VA, Viltfond, Kalking av Nivelva

Samfunn – utfordringsbilde

Strammere rammer, økende behov og større krav til tjenestene

1. Redusert kapasitet og økt sårbarhet

Innsparinger har redusert kapasiteten til forebygging, langsiktig planlegging og løpende drift.

2. Vedlikeholdsetterslep og store investeringsbehov

Etterslep på bygg og infrastruktur øker risikoen for fremtidige kostnader. Samtidig er investeringsbehovet stort innen helse- og omsorgsbygg og VA.

3. Økte krav til beredskap og samfunnssikkerhet

Ekstremvær, klimaendringer og sikkerhetssituasjonen stiller større krav til kommunens egenberedskap og opprettholde drift under kriser.

4. Behov for effektivisering og omstilling

Begrensede økonomiske og menneskelige ressurser krever nye arbeidsformer, bedre ressursutnyttelse og økt bruk av teknologi.

Samfunn – fremtidsbilde

Fra reaktiv drift til planlagt, effektiv og bærekraftig utvikling

1. Mer forebygging og planlagt, kostnadseffektiv drift

Styrke forebygging og langsiktig planlegging. Optimalisere avtaler, energibruk, arealutnyttelse og ressursfordeling.

2. Helhetlig prioritering av vedlikehold og investeringer

Kartlegge tilstand, behov og økonomiske konsekvenser. Oppdatere hovedplan VA og lage langsiktige vedlikeholds- og investeringsplaner som grunnlag for politiske prioriteringer.

3. Robust vannforsyning og kritisk infrastruktur

Styrke beredskapen gjennom systematisk risikostyring, klimatilpasning og beredskapsplanlegging.

4. Digitalisering, KI og smartere arbeidsprosesser

Bruke kunstig intelligens (KI), digitale verktøy og automatisering til å redusere rutinearbeid, forbedre beslutningsgrunnlaget og opprettholde effektiviteten med begrensede ressurser. Hente ut gevinster fra det nye systemet for forvaltning, drift og vedlikehold (FDV).

Oppvekst og utdanning

Beskrivelse	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
171 Oppvekst og utdanning	8 341 304	7 930 888	9 992 556
172 Familiens Hus	21 966 071	21 842 182	23 358 816
173 Eksterne samarbeid Oppvekst og utdanning	6 945 385	7 772 575	8 270 799
301 Froland barneskole	45 362 083	47 005 218	52 188 905
311 Froland ungdomsskole	25 864 514	25 307 268	26 796 237
312 Blakstadheia og Mykland skoler	12 188 867	12 309 581	14 198 508
703 Private barnehager	43 160 343	42 088 450	41 768 450
704 Froland barnehager	28 974 858	30 770 248	32 482 353

Saker som påvirker budsjett

Redusert tilskudd fra Helsedirektoratet	400 000
Særskilt norskopplæring	400 000
Reduksjon refusjon oppvekstkontor gjesteelever	400 000
Tilbakeføring etter permisjoner	800 000
Forsterket opplæringsarena	3 000 000
Andre endringer; lønns- og prisvekst, avtaler	

Brutto driftskostnad sektoren:

ca. 222 mill

Inkluderer kommunalt tilskudd til private barnehager, voksenopplæring og IKTA

Oppvekst og utdanning – utfordringsbilde

Mer behov for tilrettelegging: For elever med sammensatte behov planlegges en alternativ opplæringsarena.

Forventninger fra foreldre og ansatte: Økning i mer komplekse saker hvor det er et høyere ønske og behov for tjenester enn det vi kan gi.

Tidligere og mer samordnet hjelp: Bedre tverrfaglig innsats (BTI) skal styrke samarbeidet rundt barnet og familien.

Ressursbruk til individuell tilrettelagt opplæring (ITO) og miljøarbeidere i endring.

Oppvekst og utdanning – fremtidsbilde

Kapasitet etter behov: Ingen generell utvidelse av ordinær kapasitet. Kommunen skal utnytte eksisterende bygg bedre og tilpasse skole- og barnehagekapasiteten til barne- og elevtall.

Tidligere og mer samordnet hjelp: Kommunen skal følge opp forvaltningsrevisjonen om individuell tilrettelegging.

Kompetansebehov: Faglig påfyll til alle ansatte for å kunne møte fremtiden når det gjelder barns beste vurderinger, samfunnsutvikling og bruk av digitale verktøy.

Ambisjonen for 2027–2030 er å bruke ressursene vi har bedre – og sette inn innsatsen der behovene er størst. Slik skal vi robuste barn og unge som er i stand til å ta kloke og selvstendige valg.

Helse, omsorg og mestring

Beskrivelse	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
161 Koordinering og tildeling	20 387 733	14 548 633	15 205 844
162 Helse, omsorg og mestring	5 215 862	5 487 821	5 831 139
163 Eksterne samarbeid Helse, omsorg og mestring	8 178 766	10 007 611	16 410 873
601 Helse	5 272 196	4 393 219	5 005 546
603 Hjemmebaserte tjenester	60 085 862	53 575 287	56 332 582
609 Arbeids- og aktivitetstiltak	5 484 265	4 887 506	5 776 330
803 Omsorg	45 270 579	48 021 600	48 986 964

Helse, omsorg og mestring

Hvorfor øker budsjettet fra 2026 til 2027?

- **Prisvekst og interkommunale samarbeid:**
  - NAV: Færre nye flyktninger gir betydelig mindre integreringstilskudd.
  - Økte priser på avtaler, lisenser, legevakt, krisesenter +.
- **Økt behov yngre voksne:** Økning i avlastning og heldøgns omsorgstilbud til yngre personer med svært omfattende tjenestebehov. Lovpålagt. Flere er allerede kommet til avdelinger i sektoren.
- **Vekst også blant eldre:** Vedtakstimer i hjemmesykepleie og omsorgsboliger har økt – en forventet og varslet utvikling. Behovet øker videre også i 2027. Nøktern, behovsbasert tildeling. Faglig forsvarlig.
- **Mulig refusjon:** Ressurskrevende tjenester vil gi rett til refusjon. Netto kostnad avhenger av tjenesteomfang og refusjonsoppfølging. Risiko for mindre inntekt dersom ikke nok tid til samarbeid, tverrfaglig planlegging, organisering og rapportering.

Veksten gir noe usikkerhet om totalt budsjettbehov. Kostnader avhenger av når nye tjenester starter, hvilket omfang, hvor og med hvilke ansatte.

Helse, omsorg og mestring - fremtidsbilde

- **Behovet øker ytterligere:**
  - Flere eldre gir vekst i hjemmesykepleie, hjemmehjelp og omsorgsbolig. Dette er forventet.
  - Q2 2026: Meldt om flere yngre personer med behov for omfattende helse- og omsorgstjenester. Krever bred og tverrfaglig planlegging av boliger og bemanning. Utfordrer organisering – nødvendig med tilpasninger for å sikre styring og kontroll.
  - Mulig behov for heldøgns omsorgstilbud til rus/psykiatri. Tett dialog med sykehus.

- **Prosjekt/utvikling:**
  - Nytt journalsystem kommer i 2028 og krever arbeid med implementering i 2027. Felles prosjekt med alle 25 kommuner i Agder. Sannsynlig omfattende arbeid høsten 2027.
  - Behov for plan for oppgradering av sykehjem, samt utvidelse av heldøgns omsorg. Krever tid og dedikerte personer som sektoren ikke har per i dag.

Veksten krever kapasitet til å planlegge og organisere nye tjenester samtidig som den daglige driften ivaretas.

Investeringsbudsjett

Prosj.nr.	Prosjektnavn	2027	2028	2029	2030	Sum	KS-vedtak?
	Selvkost: Vann, Avløp, Renovasjon, Feiing og Slam						
33215	Oppgradering avløpspumpestasjoner/pumper - Avløp	750 000	750 000	750 000		2 250 000	Ja
33216	Oppgradering ventilkryss, pumper og trykkforsterkere - Vann	600 000	600 000	600 000		1 800 000	Ja
35005	VA - Osedalen v/banken - Songe v/rundkjøring	5 000 000	5 000 000			10 000 000	Ja
35608	Stusshammen høydebasseng - Oppgradering	2 000 000				2 000 000	Ja
35610	Treet avløpspumpestasjon - Avløp	2 800 000				2 800 000	Ja
	Sum selvkost: vann, avløp, renovasjon, feiing og slam	**11 150 000**	**6 350 000**	**1 350 000**	**0**	**18 850 000**	

Investeringsbudsjett

Prosj.nr.	Prosjektnavn	2027	2028	2029	2030	Sum	Krever eget KS-vedtak?
33206	Frolands verk museum	300 000				300 000	Nei
33212	Næringsarealer – Gang- og sykkelvei Mårvann – vei til Gullknapp		550 000	2 000 000	6 000 000	8 550 000	Ja
	Sum utvikling	**300 000**	**550 000**	**2 000 000**	**6 000 000**	**8 850 000**	
35601	Flykartlegging	150 000	150 000			300 000	Nei
35009	Blakstadheia barnehage - oppgradering av inventar	100 000				100 000	Nei
35611	Utskiftning - Traktorer 2025		2 500 000	2 500 000			Ja
35701	Utskifting av trygghetsalarmer – utfasing av 2G-nettet	350 000					Nei
35702	Utskiftning av vakttelefoner til Samsung XCover 5 til Samsung XCover 7	150 000					Nei
35703	Pakkeløsning for middag til hjemmeboende – hovedkjøkkenet	450 000					Nei
35704	Tilrettelegging av Bjørkeveien for heldøgns omsorg til yngre voksne	9 900 000					Ja
35705	Nye møbler på sykehjemmet – fornyelse av inventar	400 000	400 000	400 000			Nei
35706	Styrket kommunal egenberedskap – reservekraft, nødvann og alternativ kommunikasjo	400 000	300 000	300 000			Nei
35707	Oppgradering av ballbinge ved Froland ungdomsskole	120 000					Nei
35708	Oppgradering brannvarslingsanlegg ungdomsskolen	150 000					Nei
35709	Mølla – ferdigstille uteområde - asfalt	300 000					Nei
35710	Mølla – ferdigstille 1. etg - kjøkken		499 000				Nei
35714	Renholdsmaskiner og hygienetiltak	250 000	250 000				Nei
39902	Startlån	20 000 000	20 000 000	20 000 000	20 000 000	80 000 000	Nei
39902	Startlån - bruk av lån	-20 000 000	-20 000 000	-20 000 000	-20 000 000	-80 000 000	Nei
	Sum andre	**12 720 000**	**4 099 000**	**3 200 000**	**0**	**20 019 000**	
35603	Lukke brannavvik kommunale bygg	250 000				250 000	Nei
35607	SD anlegg kommunale bygg		300 000	600 000			Nei
35609	Solavskjerming Froland ungdomsskole		500 000				Ja
35617	Solskjerming Bliksåsen og Blakstadheia barnehage	100 000					Nei
35626	Oppgradering til LED-belysning	400 000	400 000				Nei
35625	Kjøkken Bliksåsen barnehage		500 000				Ja
35711	Etablering av to robuste modulboliger for rus og psykisk helse	2 500 000					Ja
35712	Etablering av flere kommunale utleieleiligheter	3 000 000	3 000 000				Ja
35713	Uteområde Bliksåsen barnehage	150 000					Nei
	Sum bygg	**6 400 000**	**4 700 000**	**600 000**	**0**	**11 700 000**	
33248	Oppgradering veier	200 000	200 000			400 000	Nei
34036	Flomforebygging Heldalsmo		300 000			300 000	Nei
34038	Autovern Eivindstad		450 000			450 000	Nei
35015	Bruer oppgradering	200 000	200 000	220 000			Nei
	Sum vei	**400 000**	**1 150 000**	**220 000**	**0**	**1 150 000**	

Sum investeringsprosjekt	**30 970 000**	**16 849 000**	**7 370 000**	**6 000 000**	**61 189 000**	
Sum uten VA	**19 820 000**					

Budsjett – dokumenter

- Presentasjon 5.11.2026
- Alle regnskapsansvar i regneark (excel) - sendes på e-post til gruppeledere
- Investeringer
- Budsjettdokument
  - Overordnet
  - Sektor
  - Tiltaksdokument
- Prisliste

Spørsmål til budsjettet?

For folkevalgte: frist for spørsmål 4.12.2026

budsjett@froland.kommune.no

Spørsmål om budsjettdokumenter og tjenester

Omfatter ikke utredninger eller ROS-analyser

Svar sendes til alle gruppelederne